

УЧ 118 Розмежований 10%



Ф. Кіллінг.

66

# ТОЙ КІТ, ЩО ХОДИВ, ДЕ ХОТИВ.



## СЛОНЕНИЯ.

(КАЗКИ).

Переклала О. Кривинюк.

— С Видавництво „Слово“. —

КАТЕРИНОСЛАВ.

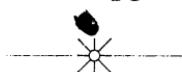
Друкарня І. Вісман та І. Мордхілевич. Феодосійська 9.

1918 р.

Ф. Кіплінг.

Клескесане 107

# ТОЙ КІТ, ЩО ХОДИВ, ДЕ ХОТИВ.



## СЛОНЕНЯ.

(КАЗКИ).

Переклала О. Кривинюк.



Видавництво „Слово“.



КАТЕРИНОСЛАВ.

Друкарня І. Вісман та І. Мордхілевич. Феодосійська 9.  
1918 р.



М.Логотків.

## Той кіт, що ходив, де хотів.

Ну, діточки, слухайте уважно, бо тепер буде мова про те, що було дуже давно, ще тоді, як дикі звірі були дикими. Собаки були дикі і коні були дикі, і корови, і вівці, і свині, всі були такі дикі, що й здумати не можна, і бродили вони дикими вохкими лісами, дикими стежками. Але найдичійшим з усього дикого створіння був кіт. Він бродив сам собі і йому було однаково, де не бродити.

Звичайно, й чоловік був теж дикий. Він був страх який дикий! Ще й не починав обсвоюватись; аж доки не зустрів Жінки, та не одружився з нею.

Жінка сказала, що тій зовсім не подобається жити по дикому. Вона знайшла чудову суху печеру, щоб можна було спати там, а не на купі вохкого листу. Долівку в печері посыпала чистеньким піском, хорошен'ко розіклала багаття в середині в печері, а перед входом у печеру повісила суху шкуру з дикого коня, хвостом до низу, і сказала чоловікові.

— Отже, як увіходитимеш у печеру, то обтирай, голубе, ноги; се-ж у нас буде справжня хата.

Того вечора, мої діточки, вони їли дику вівцю, присмажену на розпеченному камінні, та присмачену

диким часником і перцем, дику качку з диким рижком, мозок з костомах дикіх биків і дикі вишні та гранати. Після вечері чоловік, дуже задоволений, ліг спати коло багаття, а жінка сіла розчісувати собі коси. Вона взяла баранячу кістку, велику, плисковату, з лопатки, подивилась на чарівні визиrunки на ній, підкинула дровеца у вогонь і стала ворожити. Отож заспівала першу в світі чарівничу пісню.

Тим часом у вохкому дикому лісі всі дики звірі зібралися і так поставали, щоб бачити світло від вогню: вони дивувалися й не знали, що воно за штука!

Дикий Кінь тупнув ногою й промовив:

— О, мої друзі й мої вороги! на що се Чоловік та Жінка розклали таке велике вогнище в великій печері? чи не буде нам від того якої шкоди?

Дикий Собака підняв угору свій дикий ніс, потяг дух від печеної баранини й сказав:

— Я піду й довідаюсь; міні здається, що се річ не погана!.. Коте, йди зо мною!

— Е ні, одповів Кіт.—Я сам собі хожу, де хочу. Я не піду з тобою.

— Коли так, то ми вже ніколи не будемо приятелями,—промовив Собака й пішов сам собі до печері.

Як же-ж Собака трохи одійшов, то Кіт подумав: „Міні-ж все одно, куди йти. Чому-б міні не піти туди, та не подивитись, що там робиться? Я-ж піду по своїй власній охоті!“ Отож Кіт тихесенько пішов, скрадаючись, за Собакою і сховався так, що чув найменший шелест.

Собака підійшов до печері, підняв носом конячу вікуру й потяг чудовий пах від печеної баранини.

Жінка почула шелест, засміялася й промовила:

— Ось іде перший дикий звір з дикого лісу;  
чого тобі треба?

Собака відказав:

— О, вороже мій і жінко мого ворога, що се  
так гарно пахтить у дикому лісі?

Жінка взяла кістку з печеної барана, кинула  
її Собаці й сказала:

— Дикий звірю з дикого лісу! на, покуштай, з'їж.

Тая кістка була смачніша за все, що досі коли-  
небудь ів Собака, з'ївши кістку, Собака промовив:

— О, вороже мій і Жінко мого ворога, дай міні ще.

Жінка одповіла:

— Ось що, дикий звірю з дикого лісу: допомагай  
ти в день моєму чоловікові на ловах, а в ночі  
стережи печеру, то я буду тобі давати стільки сма-  
жених кісток, скільки ти схочеш.

— А, подумав собі Кіт, прислухаючись,—се  
дуже розумна Жінка, але вона не така розумна, як я.

Собака увійшов у печеру,—поклав голову жінці  
на коліна й сказав:

— О, мій друже й Жінко мого друга, я допома-  
гатиму твоєму чоловікові в-день на ловах, а в-ночі  
стерегтиму твою печеру.

— А! — думав собі Кіт, прислухаючись,—ото  
дурний собака!—І пішов собі вохким диким лісом,  
махаючи диким хвостом. гуляти сам, своїм диким зви-  
чаєм.

Про те, що чув, не сказав ні кому.

Чоловік прокинувся й спитав:

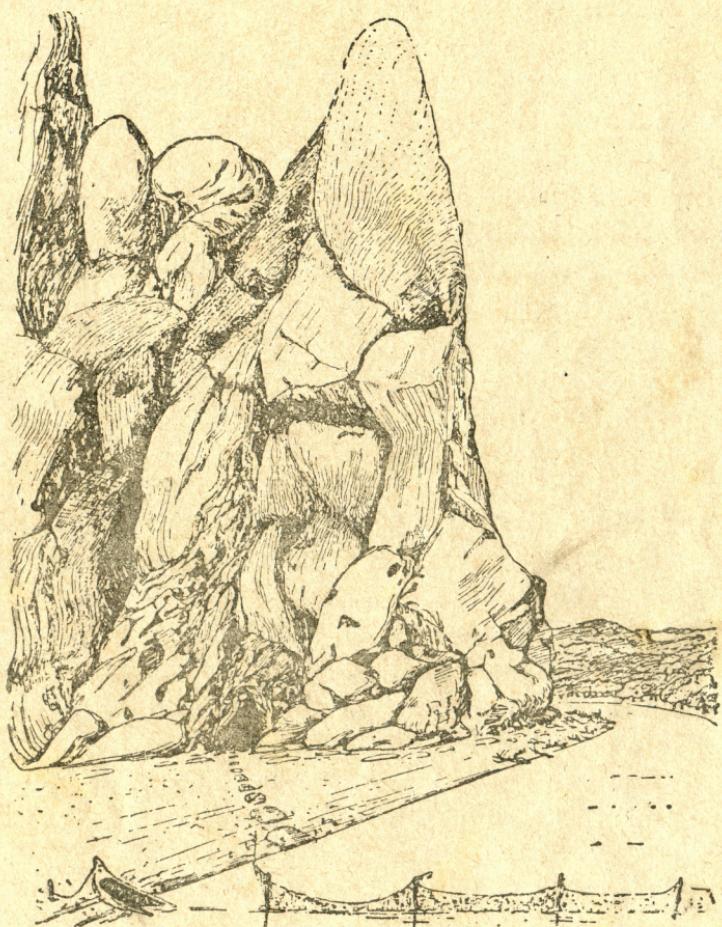
— Чого тут треба дикому Собаці?

— А Жінка одповіла:

— Се вже тепер не дикий Собака, а Перший

Тут намальовано печеру, де Чоловік та Жінка оселилися найперш. Се була прехороша печера, далеко краща, ніж здається. У чоловіка був човен. Через річку простягнено невода, щоб ловити рибу. Від печері до річки положено гладеньке, чисте каміння, щоб Чоловікові та Жінці добре було ходити, не набиваючи собі піску між пальці. Otto при березі неначе комашня,— то це всяне дерево, що річка прибила з того „Вохного Лісу“. Чоловік та Жінка витягали те дерево й рубали на дрова. Не намальовано біля входу запони з кінської шнури, бо Жінка саме зняла її, щоб почистити... Цяточки на піску між печерою й річкою—це сліди від ніг Чоловікових та Жінчиних.

Чоловік та Жінка сидять у печері й обідають. Вони перейшли потім у іншу, затишнійшу печеру, бо дитина підлазила до річки й падала в воду, а собаці треба було витягати її.



Друг, бо він буде нашим другом до-віку. Візьми його з собою, як ітимеш на полювання.

Другої ночі Жінка нажала на луці великий оберемок зеленої трави, підсушила її коло вогню, щоб вона запахла, як свіжо-скошене сіно, сіла коло входу в печеру, зробила обротьку з конячої шкури, подивилася на баранячу лопатку й почала чарувати.

Вона заспівала другу в світі чарівницьку пісню.

Всі звірі в лісі не могли здумати, що сталося з Собакою, далі дикий Кінь тупнув ногою й сказав:

— Я піду й довідаюсь, чому Собака не вернувся. Коте, ходи зо мною.

— Е, ні! — одповів Кіт. Я собі хожу, де хочу, і міні про всі місця байдуже. Я не піду.—Але все ж таки тихенько пішов назирцем за Конем і так скочався, що все міг чути.

Як почула Жінка тупотіння дикого коня, що за плутався в своїй гриві, то засміялась і промовила:

— Оце йде другий дикий звірь з дикого лісу; чого тобі треба?

Дикий Кінь одповів:—О, мій вороже й Жінко мого ворога, де дикий Собака?

Жінка засміялася, схопила баранячу лопатку, подивилася на неї й промовила:

— Дикий звірю з дикого лісу, ти прийшов сюди зовсім не за для собаки, а за для сієї смачної трави.

Дикий Кінь, тупцяючи ногами та плутаючись у своїй довгій гриві, одповів:—Се правда; дай міні їсти.

Жінка сказала:—Дикий звірю з дикого лісу, нахили свою дику голову й носи те, що я тобі дам, то тоді я даватиму тобі тричі на день прехорошої трави.

— А,—зауважив Кіт, прислухаючись,—се розумна жінка! але вона не така розумна, як я.

Кінь нахилив голову,—Жінка накинула на його обротьку - -і Кінь, прихаючи, нахилився Жінці до ніг і сказав:

— О, моя пані, о, Жінко мого пана, я служитиму тобі за сю чудесну траву.

— А,—промовив Кіт, прислухаючись, — який дурний кінь!—І пішов собі, махаючи хвостом, назад у вохкий ліс, своїм диким звичаєм. Він нікому не розказував про те, що чув.

Чоловік, вернувшись з полювання з Собакою, спитав:

Чого тут треба дикому Коневі?—А Жінка відповіла:

— Се вже не дикий Кінь, се Перший Слуга, тепер він возитиме нас до віку. Іздитимеш на йому верхи на полювання.

На другий день, високо підводячи голову, щоб не заплутатись рогами в гільках, пішла до печері дика Корова, а Кіт пішов за нею і сховався знов. Знов було все, як і раніш, і коли Корова пообіцяла давати молоко за чудову траву, то Кіт, помахаючи хвостом, пішов назад у вохкий ліс, гуляти сам собі, своїм диким звичаєм. Про те, що чув, він нікому нічого не сказав. Як-же ж Чоловік, Кінь і Собака вернулися з полювання, та спитали про Корову, то Жінка сказала:— Се вже не дика Корова, а Подателька доброго поживку. Вона до-віку даватиме нам тепле, біле молоко, а я глядітиму її в той час, як Перший Друг і Перший Слуга будуть на ловах.

Другого дня Кіт пішов подивитися, чи не піде ще котрий дикий звір до печері; але ніхто не пішов з вохкого лісу і Кіт гуляв сам-собі, своїм диким звичаєм. Він бачив, як Жінка доїла Корову, бачив

світло од вогню в печері і чув, як пахне тепле, біле молоко.

Кіт спитав:

— О, мій вороже й Жінко мого ворога! куди пішла дика Корова?

Жінка засміялася і одповіла:

— Немає тут дикої Корови, іди собі назад у ліс; я вже позаплітала собі коси й схovalа чарівну баранячу лопатку,—міні вже більше не треба ні слуг, ні друзів.

Кіт промовив:—Я не друг і не слуга. Я такий собі Кіт, що хожу, де хочу, а оце міні зхотілося зайти в твою печеру.

Жінка сказала:—Чому-ж ти не прийшов першої—ж ночі, з Першим Другом?

Кіт розсердився і спитав:

— Хіба тобі Собака що небудь казав про мене?

Тоді Жінка засміялась і промовила:—Ти такий Кіт, що ходиш, де хочеш, тобі всі місця однакові. Ти не друг і не слуга,—ти-ж сам так сказав. Іди собі й ходи, де хочеш, коли для тебе всі місця однакові.

Кіт удав, ніби се йому дуже прикро й спитав:

— Невже ж міні ніколи не можна буде увійти в печеру? Невже міні ніколи не можна нагрітися коло теплого багаття! Невже міні ніколи не можна буде напитися теплого білого молока? Ти така розумна й гарна, ти не зхочеш бути лихою хоч би й до Кота.

Жінка одповіла:—Я знаю, що я розумна, але я не знала, що я гарна. Давай зробимо таку умову: коли я хоч один раз похвалю тебе, то ти могтимеш увійти в печеру.

— А як ти похвалиш мене двічі?—спитав Кіт.

— Сього ніколи не буде! одповіла Жінка—але, якщо я похвалю тебе двічі, то тобі можна буде грітися біля вогню в печері.

— А як ти мене похвалиш тричі? — спитав Кіт.

— Ну, сього то вже ніколи не буде, одповіла Жінка;—але як я тебе похвалю тричі, то ти до віку будеш тричі на день пiti тепле, біле молоко.

Тоді Кіт вигнув спину й сказав: —Нехай же завіса коло входу в печеру, і вогонь в глибині печері, і горщик з молоком коло вогню будуть свідками слів моого ворога й Жінки моого ворога.

І пішов собі в дикий, вохкий ліс, помахуючи диким хвостом, своїм диким звичаєм.

У-вечері, як Чоловік, Кінь та Собака прийшли з ловів, то Жінка не росказала їм про свою умову з Котом, вона боялася, що їм се не сподобається.

Кіт пішов далеко, далеко у вохкий ліс і бродив своїм диким звичаєм так довго, що Жінка зовсім забула про нього. Самий тільки Кажан, маленький Кажанчик, що висів у-низ головою в печері, знов, де бродить Кіт. Що - вечора Кажан літав до Кота й переказував йому новини.

Одного чудового вечора Кажан сказав: —У печері знайшлася дитина. Вона нова, рожева, товстенька, маленька і Жінка дуже її любить.

— А! — промовив Кіт: — А що любить дитина?

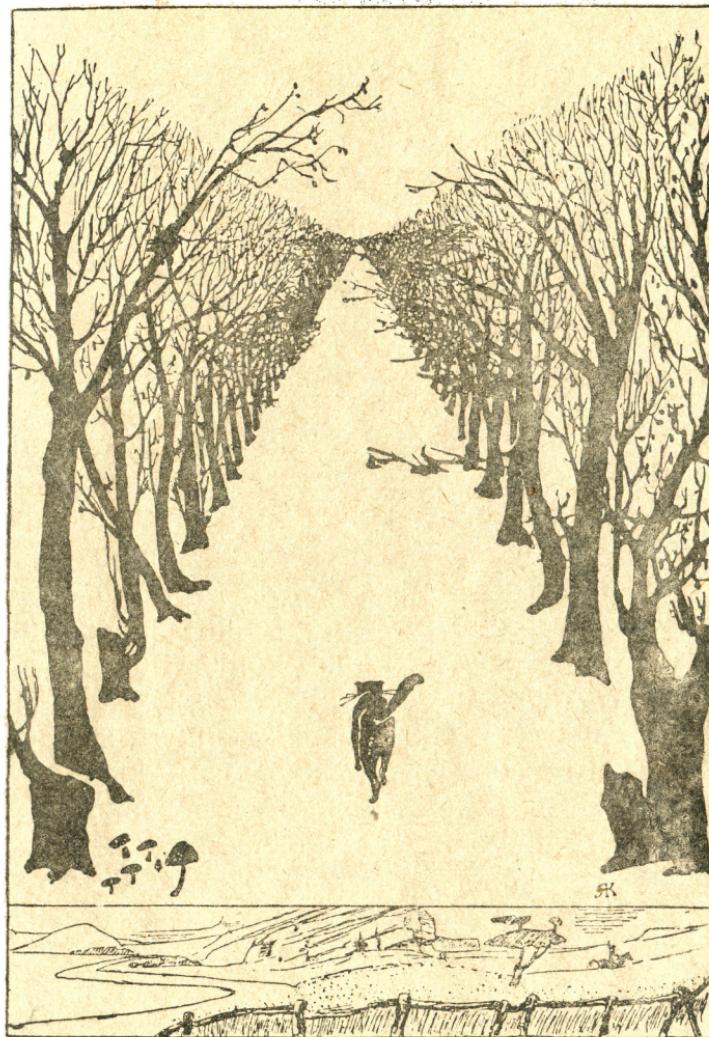
— Вона любить усе мнякеньке й лоскотливе,—одповів Кажан.

— Вона любить, щоб з нею гралися. Вона все це дуже любить.

— А, — сказав Кіт, тепер, значить, моя черга прийшла!

Другої ночі Кіт ходив по вохкому лісі й ховався

Тут намальовано Кота, що сам собі бродить, де хоче, своїм диким звичаєм, по вохких лісах, помахуючи хвостиком. На малюнкові нічого нема, крім „вужачок“, гадючих грибів. Вони поросли од лісової вохкости. Товсте місце на дереві—не птиця, а мох, що розрісся у лісовій вохкости.



коло печері до самого ранку, аж поки Чоловік, Кінь і Собака пішли на лови. Жінка варила обід, а дитина плакала й заважала їй. Жінка винесла дитину з печері й дала їй жменю камінців на забавку, але дитина все плакала.

Тоді Кіт простяг свою пухку лапку, погладив дитину по щічці й заворкотав; потім почав тертися об її товстенькі ніжки й лоскотати хвостом підборіддячко. Дитина почала сміятися, а Жінка, як почула, що дитина сміється, то й собі всміхнулася.

Тоді Кажан, маленький Кажанчик, що висів униз головою коло входу в печеру, промовив:

— О, моя Господине, жінко мого Господаря й мати сина мого Господаря! дикий звірь прийшов з дикого лісу й так гарно бавиться з твоєю дитиною.

— Я дуже вдячна дикому звірові, все одно котрий там прийшов, промовила Жінка, випростуючись. Міні дуже ніколи сього ранку і той звірь дуже міні допоміг.

В ту-ж саму хвилину, мої діточки, коняча шкура, що висіла вниз хвостом коло входу в печеру, впала, —бу-бух!—бо вона згадала про ту вмову, що Жінка зробила з Котом. Жінка підняла шкуру, зирк—аж Кіт вже сидить собі вигідненіко в самісінській печері.

— О, мій вороже й Жінко мого ворога, й мати мого ворога!—промовив Кіт,—ось і я тут; ти-ж мене похвалила і я тепер до-віку можу сидіти в печері. Але я все-ж собі—Кіт, що ходить всюди по своїй охоті і всі місця для мене однакові.

Жінка страшенно розгнівалась, закусила губу взяла свою кужілку й стала прясти.

Але дитина стала плакати, як Кіт пішов від неї, і Жінка ніяк не могла її заспокоїти; дитина совала ніжками, одбивалася і аж посиніла від плачу.

— О, мій вороже й Жінко мого ворога, й мати мого ворога! — промовив Кіт. — Візьми шматок тієї нитки, що ти прядеш, прив'яжи одним кінцем до кужілки й простягни по долівці, а я зроблю таку штуку, що розсмішить дитину, і вона так само голосно сміятиметься, як тепер плаче.

— Добре, — одповіла Жінка, — я вже не знаю, що міні робити з дитиною, і дуже тобі дякуватиму, як ти тії заспокоїш.

Жінка прив'язала довгу нитку до кужілки й простягла її по долівці. Кіт побіг за ниткою, хапав її лапками, стрибав, брикав, перекідав нитку собі на спину, кидав її, а потім зненацька знов стрибав до неї, доказував отаке, аж доки дитина не стала так само голосно сміятися, як перед тим плакала. Дитина рачкувала за «Кицею» раділа й гралася, а натомивши-ся — задрімала, пригорнувши до себе Кицю.

— Тепер — промовив Кіт, — я заспіваю дитині пісні й присплю її так добре, що вона спатиме найменше з годину.

Кіт став воркотіти, — спочатку тихенько, а потім голоснійше, — і дитинаміцно заснула. Жінка всміхнулася, подивилася на них і сказала:

— Се ти дуже добре зробив, ти дуже розумний Кіт.

В ту-ж саму хвилину, мої діточки, дим від багаття цілими хмарами почав сповняти печеру, — пх! — бо він згадав тую мову, що зробила жінка з Котом. Як же-ж дим розвіявся, то Кіт вже любенько сидів біля вогню.

— О, мій вороже й Жінко мого ворога й мати мого ворога! — промовив Кіт — ось і я тут; ти вже вдруге мене похвалила і я тепер завжди можу сидіти

в печері коло теплого вогню, з сієї хвилини й до віку. Але все-ж я такий собі Кіт, що хожу, де хочу і всі місця для мене однакові.

Жінка страшенно, розгнівалася, розпустила свої коси, підкинула дровець у вогонь, взяла широку баранячу лопатку й почала чаювати, щоб уберегтися та не похвалити Кота втретє. Вона вже не співала, а чаювала мовчки, і в печері стало так тихо, мої діточки, що малесенька мишка вилізла з куточка й пробігла по долівці.

— О, мій вороже й Жінко мого ворога й мати мого ворога! — спитав Кіт, — чи се ти так начарувала, що мишка сюди прийшла?

— Ой-ой! Ні, ні! — крикнула Жінка; кинула баранячу лопатку, скочила на стільчик біля вогню й швиденько підобрала своє волосся, бо вона боялася, щоб мишка не залізла в його.

— Еге, — промовив Кіт, — міні не пошкодить, як я з їм мишку.

— Так, так! — озвалася Жінка, заплітаючи волосся, з'їж її швидче, то я буду тобі дуже вдячна.

Кіт стрибнув, зловив у кутку мишку, і Жінка промовила:

— Дякую тобі сто раз! Навіть Перший Друг не зумів би так зручно піймати мишку, як ти. Ти, певне, дуже розумний!

В ту саму хвилину, мої діточки, горщик з молоком, що стояв біля вогню, тріснув — трісь! — згадавши умову з Котом. Жінка скочила з стільчика; — зирк, аж Кіт вже хлепче тепле, біле молоко з черепка.

— О, мій вороже й Жінко мого ворога й Мати мого ворога! — сказав Кіт: От я вже й молоко п'ю: ти — ж тричі вже похвалила мене, і тепер я маю

право пiti тепле, бiле молоко тричi на день, з цього часу й до вiку. Але все ж я собi — Кiт, що хожу де хочу, і всюди мiнi однаково.

Тодi Жiнка засмiялася, поставила Котовi мисочку з теплим, бiлим молоком i промовила:

— Коте! ти такий самий розумний, як мiй чоловiк, але пам'ятай, що ми вмовлялися без Чоловiка й Собакi, і я не знаю, що то вони ще скажуть, як вернуться до дому.

— А мiнi що за дiло? — одповiв Кiт. — Як у мене буде теплий куточек у печерi коло вогню, та бiле, тепле молоко тричi на день, то мiнi байдуже про Чоловiка й Собаку!

Того самого вечора, як Чоловiк та Собака вернулися в печеру, жiнка росказала їм про свою умову, а Кiт сидiв коло вогню й смiявся. Почувши про умову з Котом, Чоловiк сказав:

— Добре, але ж Кiт не вмовлявся зо мною й зо всiма порядними чоловiками, що будуть жити пiсля мене.

Та взяв свої шкуратянi чоботи, свою камiнну сокиру, потiм ще полiно й молоток (всiх п'ять рiчей), поставив їх рядком i сказав Котовi:

— Тепер, давай, зробимо зо мною умову. Коли ти не будеш ловити мишей, живучi в печерi, то я кидатиму на тебе сi п'ять рiчей, де тiльки тебе побачу. I так само робитимуть всi хоч трохи поряднi чоловiки.

— Ага, — промовила Жiнка, прислухаючись, — се дуже розумний Кiт, але вiн таки не розумнiйший за моого Чоловiка!

Кiт полiчив усi п'ять рiчей (а вони були тяжкенькi) i промовив:

— Я неодмінно буду ловити мишей, як буватиму в печері, але я все ж зостанусь таким Котом, що сам собі хожу, де хочу, і всі місця міні однакові.

— Тільки в тому разі, коли мене нема поблизу,—додав Чоловік. Коли б ти не сказав оцих останніх слів, то я б лишив сї п'ять речей в спокої до віку. А тепер я кидатиму на тебе сокирою й чобітами, як тільки побачу. І так робитимуть всі порядні чоловіки після мене.

Тоді обізвався Собака:

— Пожди хвилинку! Кіт ще не зробив умови зо мною й зо всіма моїми нащадками.

І, вищиривши зуби, Собака додав.

— Коли ти не будеш лагідно поводитись з дитиною, то я буду ганятися за тобою й ловити тебе, а як піймаю то покусаю. І так робитимуть всі порядні собаки після мене.

А!—промовила Жінка,—Кіт дуже розумний, але Собака разумніший від нього.

Кіт полічив зуби в Собаки (йому здалось, що вони дуже гострі!) й сказав:

— Я дуже добре поводитимуся з дитиною, як буду в печері, аби тільки вона не дуже смикала мене за хвіст, але все ж таки—я Кіт, хожу сам собі, де хочу, і всі місця мені однакові.

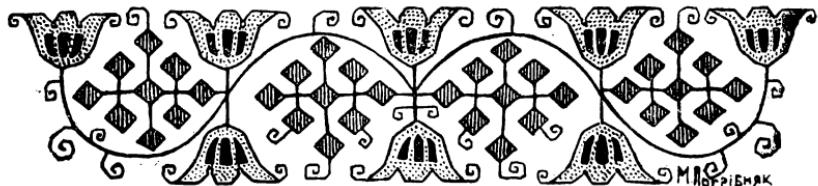
— Але не тоді, як я поблизу,—сказав Собака:—коли б ти не казав оцих останніх слів, то мої зуби не вискалились би на тебе до віку; тепер же я кидатимусь на тебе й заганятиму тебе на дерево, як тільки побачу тебе. І так само робитимуть усі Собаки після мене.

Не гаючи часу, Чоловік кинув на Кота свою камінну сокиру й пару чобіт (всього три речі). Кіт побіг з печері; Собака погнався за ним і загнав його

на дерево. І з того часу, мої діточки, три чоловіки з п'ятьох завжди шпурляють чим небудь на Кота, як, тільки його вглядяте, а всі порядні Собаки заганяють його на дерево. Але й Кіт додержує умови. Він ловить мишай і грається з дітьми, доки живе в хаті й доки його не дуже смикають за хвіст. Виконавши ж свої обовязки, Кіт ходить, де хоче, і йому всюди однаково.

Кіт ходить по вохковому, дикому лісі, влазить на вохкі дикі дерева, або на мокрі, високі покрівлі, й похожає сам собі, помахуючи диким хвостом, своїм диким звичаєм.





## Слоненя.

В стародавні часи, моя дитино, у Слона зовсім не було хобота. У нього був тільки чорний, пухкенький ніс, завбільшки з чобіт, і він гойдав його сюди й туди. Але тим носом слон нічого не міг брати.

Було собі тоді одне Слоненя і було воно надзвичайно цікаве, чіплялося до всіх з усякими питаннями. Жило воно в Африці і ціла Африка не могла загодити його цікавости! Воно питалося в свого довгоногого дядька Струся,— через що у нього пера ростуть на хвості, і довгоногий дядько Струсь бив його своєю твердою важкою лапою. Воно питалося в своєї довгов'язої тітки Жирафи, через що у неї такі цяті на шкурі, і довгов'яза тітка Жирафа била його своїм твердим, шорстким копитом. Але се не одбивало в його цікавости. Воно питалося в гладкого дядька Гіпопотама, чого в його червоні очі, і гладкий дядько Гіпопотам бив його товстелезним копитом; довідувалось у волохатої тіточки Мавпи, через що дині солодки, і волохата тіточка Мавпа била його волохатою лапою.

Однак ніщо не могло загодити його цікавости. Воно питалося про все, що тільки бачило, або чуло, або почувало нюхом, або до чого доторкалось; і всі дядьки й тіточки били його. Не дивлячись на се, його цікавість не меншала.

Одного чудового ранку, на весні, се ненаситне Слоненя спитало про таке, про що ніколи ще не питалося. Воно спитало:—Що єсть Крокодил на обід?

Всі голосно, страшним голосом гукнули:—Цить! — і не говорячи більше ані слова, почали його бити, і били дуже довго.

Слоненя, як прийшло до пам'яти, то побачило в терновому кущі птицю Колоколо, тай промовило:—Батько мене бив, мати мене била, всі мої дядьки й тітки били мене за мою ненаситну цікавість, а однаке я так таки й не знаю, що Крокодил єсть на обід.

Одповіла птиця Колоколо сумним голосом:—Іди до мулкої, сіро-зеленої річки Лімпопо; круг неі ростуть дерева, що надають пропасницю, там ти довідаєшся.

На другий день ненаситне Слоненя взяло два з половиною пуди бананів, (такі маленькі, червонуваті), три пуди цукрового очерету, (такий довгий, червоний), і сімнадцять динь (такі зелені, хрупкі), тай промовило до всіх своїх любих родичів: — Прощавайте, я піду до мулкої річки Лімпопо; там на деревах сидить пропасниця,—я йду, щоб довідатися, що єсть на обід Крокодил. — Родичі ще раз побили його на щастя, хоч Слоненя дуже звичайненько просило їх не турбуватись. Воно таки пішло, бо хоч трохи й упріло од бійки, та се йому було не в дивовижу!—В дорозі воно їло дині і кидало шкурки на землю, бо не вміло збирати їх.

Пішло воно з міста Грема в Кімберлей, з Кімберлею в сторону Хама, а з сторони Хама пішло на північний захід і весь час їло дині. Аж ось прийшло на берег мулкої, сіро-зеленої, глинястої, покрученової річки Лімпопо, обсаженої деревами, що наганяють

пропасницю. Все було зовсім так, як росказувала птиця Колоколо.

А знаєш, моя дитино,—до того тижня й дня, до тієї години й хвилини Слоненя ніколи не бачидо Крокодила. Уяви ж собі, як його кортіло побачити!

Перше всього воно побачило Перістого — Пітона Гадюку-Скель, що обвилася кругом скелі.

— Вибачайте! — промовило Слоненя дуже ввічливо, — чи ви бачили коли небудь в сьому чудному місці таку штуку, що зветься Крокодилом?

— Чи я бачив Крокодила? спитав з єхидним усміхом Перістий-Пітон — Гадюка-Скель. — А що тобі ще треба? — Вибачайте, будь ласка, — промовило Слоненя, — чи ви не можете міні сказати, що він єсть на обід?

Тоді Перістий-Пітон — Гадюка-Скель дуже швидко розкрутився і набив Слоненя своїм кільчастим хвостом, укритим лускою.

— Чудна річ! — промовило Слоненя, — от і мої батько та мати і мої дядько та тітка, — я вже й не згадую про дядька Гіпопотама та тіточку Мавпу. — всі вони били мене за мою ненаситну цікавість, отже й тут, як я бачу, починається те саме!

Дуже ввічливо попрощалося Слоненя з Перістим-Пітоном — Гадюкою-Скель, підсобило гадюці знов обкрутитися коло скелі і пішло далі, трохи розчух-ране, але не дуже здивоване. Ідучи, воно знов юло дині й кидало шкурки, бо не вміло збирати їх. Ішло доти, доки не наткнулося на щось таке, неначе колода, на самому березі мулкої, сіро-зеленої річки Лімпопо, обсаженої деревами, що надають пропасницю.

Оце й був Крокодил, моя дитино! Крокодил підморгнув — отак!

— Вибачайте, — промовило Слоненя звичайно-звичайнісенько,—чи не траплялося вам бачити Крокодила в сьому неподобному місці?

Тоді Крокодил підморгнув ще раз і витяг до половини свого хвоста з мулу. Слоненя одступило назад, бо зовсім не мало охоти бути битим.

— Ходи сюди,—голубоньку,— промовив Крокодил —чого ти питаеть про такі речі?

— Вибачайте, — промовило Слоненя звичайно—звичайнісенько,—але й батько бив мене, я вже й не згадую про довгоногого дядька Струся і довгов'язу тітку Жирафу, хоч вони страшено брикаються, та про гладкого дядька Гіпопотама, та волохату тіточку Мавпу та про Перістого - Пітона—Гадюку-Скель з гнучким, лусковатим хвостом, він тут як раз на березі (він дошкульнійше всіх б'ється!); коли й ви думаєте мене бити, то я зовсім не хочу цього.

— Ходи сюди, серденько,—промовив Крокодил, — я Крокодил! Тут він заплакав крокодилячими слізами, на знак того, що каже правду.

Слоненя мало не зомліло од втіхи, впало на коліна і промовило:—То се ви Крокодил?!. Я ж вас шукаю вже стільки часу! Скажіть мені з ласки своєї, іщо ви істинно на обід?

— Ходи ближче, дитинко, я тобі на вушко скажу.

Слоненя нахилило голову до самої икластої, та зубастої крокодилової пащеки, а Крокодил схопив його за носик. Той носик до самого того тижня й дня, до тієї години та хвилини, був не більший за чобіт, тільки далеко не такий користний.

— Я думаю.—промовив Крокодил,—а промовив він се крізь зуби, от так:

— Я думаю з'їсти сьогодня на обід перше всього— Слоненя.

Слоненя моя дитино, страшенно розгнівалось і промовило в ніс, оттак: - Буздіть, біні болить!

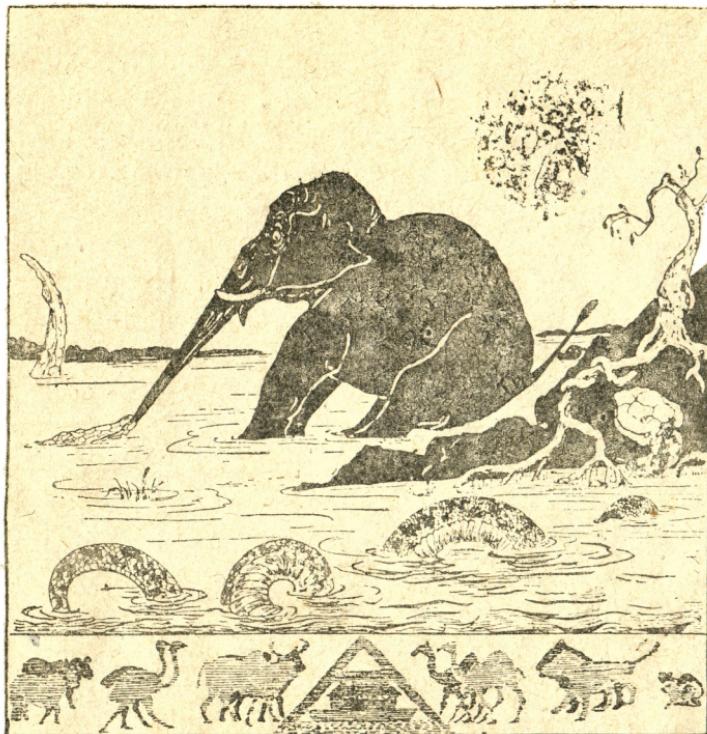
Тоді Перістий—Пітон—Гадюка Скель зсунувся з скелі й сказав:—Слухай, хлопче! коли ти зараз от в сю-ж хвилину не почнеш тягти свого носа з усієї сили, то я певен в тім, що через свою знайомість з цею плямистою, шкуряною торбою, (він так називав Крокодила), ти опинишся в цій самій прозорій річці, і то раніш, ніж устигнеш гукнути: — Пробі рятуйте!

Перістий-Пітон—Гадюка-Скель—говорив завжди так закрученого.

Тоді Слоненя сіло на свої маленьких ніжок і почало витягатися від Крокодила; тяглося, тяглося так, що й ніс йому став витягатися. А Крокодил посунувся назад, глибше в воду, збаламутив, сколотив її хвостом — і одно тяг, тяг та й тяг Слоненя! А Слоненятовий ніс все ріс та ріс; Слоненя уперлося на всі свої чотири маленьких ніжки і все тяглося, а його ніс все довшав та довшав. А Крокодил бив хвостом воду, як веслом, і тяг Слоненя, Слоненятові ніс все довшав і страшенно болів.

Коли се Слоненя почуло, що його ніжки починають сковзатись, і сказало в той довжелезний ніс: — Се вже мабуть занадто багато для мене!

Тоді Перістий-Пітон—Гадюка-Скель зліз на берег, двічі обкрутився коло задніх Слоненятових ніг і промовив: — Швидкий та недосвідчений мандрівче, ти мусиш добре напъястися, а то й не спам'ятаєшся, як ота само-плавна, бронею — крита тварюка, (так він, моя дитино, називав Крокодила) збавить твій вік молодий.



Тут намальовано, як Крокодил тягне Слоненя за ніс. Воно дуже здивувалося та злякалось і говорить в ніс: „Пусти мене, мені болить.“ Воно тягне з усієї сили і Крокодил тягне. Перестій-Пітон—Гадюка-Скель поспішає по воді, щоб допомогти Слоненяті.

Чорні плями—це береги мулкої сіро-зеленої річки Лімпопо (мені не дозволили покрасити малюнкі), а пузате дерево з покрученим корінням та скількома листочками—це одно з тих дерев, що надають пропасницю.

Перістий-Пітон— Гадюка-Скель завжди говорив так химерно.

Отже тяг—він, тягло—Слоненя, тяг і Крокодил; та вийшло; що Слоненя й Перістий-Пітон---Гадюка-Скель були дужчі, бо далі Крокодил таки випустив Слоненяного носа, та ще з таким плескотом, що по всій річці Лімпопо луна пішла.

Слоненя з розмаху сіло на землю і наче очманіло,— одначе вспіло сказати „спасибі“ Перістому-Пітонові—Гадюці-Скель; потім йому стало шкода свого бідного носа, воно обгорнуло його вохким банановим листям і спустило в мулку, сіро-зелену річку Лімпопо, щоб охолодити.

— На що ти се робиш?—спитав Перістий-Пітон— Гадюка-Скель.

— Вибачайте!—відповіло Слоненя:—мій ніс, не вам кажучи, став якийсь неподібний і я дожидаю, поки він віправиться.

— Довго-ж тобі, Вашець, доведеться ждати!— промовив Перістий-Пітон---Гадюка-Скель,—взагалі ніхто того не знає, що йому користнійше.

Слоненя сиділо цілих три дні, та все дожидало, щоб ніс покоротчав. Але ніс не коротчав, а ще до всього й очі стали—косі. Ти, звичайно, розумієш, моя дитино, що Крокодил зробив з Слоненяного носа такий хобот, який буває тепер у всіх слонів.

В кінці третього дня прилетіла муха і вкусила Слоненя за плече; Слоненя само не стямилось, як підняло хобота і кінчиком шелепнуло муху на смерть.

— Оце маєш першу користє!

Так мовив Перістий-Пітон—Гадюка-Скель:—ти не міг би сього зробить отим своїм колишнім гудзиком, що ти називав носом. Спробуй тепер їсти.

Не спам'яталося Слоненя, що воно робить, а вже витягло хобот, зірвало пучок трави, обтрясло з неї землю об свої передні ноги і поклало ту траву в рот.

— Оце маєш другу користь! — промовив Перістий-Пітон — Гадюка-Скель: ти не міг би зробити сього своїм давнійшим гудзиком. Чи не здається тобі, що сонце тут вже занадто припіка?

— Се правда,— одповіло Слоненя і ще не спам'яталося, що воно робить, як ляпнуло собі на голову мулу з багністої сіро-зеленої річки Лімпопо і зробило собі таким чином чудову, прохолодчасту шапку-плескач. як раз по за вухами.

— Отсе маєш третю користь! — промовив Перістий-Пітон — Гадюка-Скель - ти не міг-би сього зробити своїм колишнім гудзиком. А як тобі здається, чи добре булоб, як-би не діставати більше ляпасів дома?

— Осмілюся сказати,— відповіло Слоненя,---що вони мені зовсім не до вподоби!

— А яка в тебе думка про те, щоб самому кого небудь набити? — спитав Перістий-Пітон — Гадюка-Скель:—твоїм новим носом дуже добре можно всіх бити.

— Спасибі вам,— промовило Слоненя,— я це собі візьму на увагу. Здається мені вже пора вертатися до моїх любих родиченьків та віддячити їм за все.

От і пішло Слоненя до дому, через усю Африку, бавлючися та вимахуючи своїм хоботом. Коли йому хотілося з'їсти яких овочів, то воно зривало їх просто з дерева, а не ждало, поки вони впадуть на землю.

Як йому хотілося трави, то воно рвало її просто з землі, а не ставало на вколошки, так, як давніш. Коли муха його кусала, то воно зломлювало гільку з

Тут намальовано Слоненя. Воно рве банани просто з бананового дерева,—се вже тоді, як у його зробився чудовий, довгий хобот. Мені здається, що сей малюнок не дуже гарний, та я не міг намалювати краще, через те, що банани і слонів дуже трудно малювати. Смугирясте місце за Слоненям—се узгір'я та болота якої небудь пустині в Африці. Міні здається, що буlob добре помалювати бананове дерево зеленим, а Слоненя червоним.



дерева і зганяло муху. Робило собі для прохолоди шапки з мулу, коли сонце вже занадто пекло. Часом, щоб не було нудно блукати по Африці, Слоненя починало трубити в свій хобот, голоснійше ніж у мідну сурму. Воно навмисне звернуло з дороги, щоб надибати Гіпопотама, чужого, не свояка, та одлупило його з усієї сили, аби таки переконатися, чи правду казав Перістий-Пітон—Гадюка-Скель про новий хобот. По цілій дорозі збирало воно шкурки з дині, що порозкидало тоді, йдучи до Лімпопо, бо те товсто-шкуренське створіння було чепурне.

Одного чудового вечора, як вже стемніло, Слоненя прибуло до родичів. Воно підгорнуло свого хобота і промовило:

— Як ся маєте?

Всі родичі страшенно зраділи, що воно вернулося і зараз почали казати:—Ходи лишень сюди, ми тобі дамо добрих товчеників за твою ненаситну цікавість!

— Овва!—промовило Слоненя:—в мене така думка, що нічого ви не тямите в товчениках. От я—то де-що тямлю. Хочете, покажу?

По тій мові, випростало хобота, та як лясне двох своїх любих братіків, так вони й перекинулися сторч головою!

— Ох, мій банане!—гукнули вони; —де це воно навчилося робити такі штуки? що це сталося з твоїм носом?

— У мене новий ніс, я його добув у Крокодила, на березі мулкої сіро-зеленої річки Лімпопо, — одповіло Слоненя:—Я спітав у Крокодила, що він єсть на обід, а він мені дав на пам'ятку сей ніс.

— Не гарний ніс,—промовив волохатий дядько Паван.

— Може бути, але дуже користний,—одказало Слоненя, та схопило волохатого дядька за волохату лапу і кинуло його в осине гніздо.

Після того се капосне Слоненя почало лупити всіх своїх родичив і било так довго, що вони аж упіріли та тільки очима лупали.

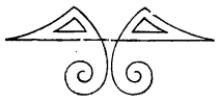
Далі воно повисмикувало пір'я з хвоста у довгогого дядька Струся, схопило довгов'язу тітку Жирафу за ногу і протягло через терновий кущ; потім, під той час, як дядько Гіпопотам спав по обіді, воно трубило йому в ухо і пускало бульби з води йому в ніс; але воно нікому не дозволяло зачіпати птаха Колоколо.

Далі Слоненятові родичі не витримали і всі притьмом рушили до мулкої, сіро-зеленої річки Лімпопо, та до тих дерев, що надають пропасницю. Вони всі пішли, щоб добути й собі у Крокодила такі носи, як у Слоненяти. Коли вони вернулися, то вже ніхто більше не бився, і з того часу, моя люба дитино, у всіх тих Слонів, що ти побачиш, і у всіх тих, що ти ніколи не побачиш,—як раз такі самі хоботи, як у того ненаситного Слоненяти.



Що є в книзі:

- |                                  |         |
|----------------------------------|---------|
| 1. Той кіт, що ходив, де хотів . | Стр. 3. |
| 2. Словеня . . .                 | " 20.   |



# **Видавництво „Слово“**

випустило такі книжки:

**Г. Комарова.** Роксолана. Ц. 15 к.

**I. Манжура.** Трьомсин Богатирь. Ц. 80 к.

Зелений Гай. Збірка для дітей, уложила **Ол. Пчілка**, Ц. 50 к.

**Сеттон Томпсон.** Зайцеві пригоди, переклав **М. Кривинюк**. Ц. 45 к.

„Чеські оповідання“ для дітей, переклади **М. і О. Кривинюків**. Ц. 50 к.

**К. Ербен.** Щастя й Розум. Переклав **М. Кривинюк**. Ц. 15 к.

**Войта Бенеш.** Дога. Переклав **М. Кривинюк**. Ц. 30 к.

**Ян Карадіят.** Про те, як один хлопець оповідав казку тай не скінчив її. Ц. 10 к.

**Кіплінг Р.** Той кіт, що ходив де хотів. Слоненя. Пер. **О. Кривинюк**. Ц. 50 к.

**Ів. Франко.** Коваль Бассім. Ц. 2 р. 50 к.

**В. Лібкнехт.** Павуки та мухи. Ц. 8 к.

**Т. Шевченко.** Гайдамаки. Ц. 85 к.

---

## **СКЛАД ВИДАННЯ:**

Катеринослав, Поліцейська 59, Українська  
Книгарня «Слово».



Ціна 50 коп.

**СКЛАД ВИДАННЯ:**

Книгарня „Слово“ Катеринослав, Поліцейська, 59.